

Η ΒΑΡΚΟΥΛΑ

ταιοῖς ὅμως καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι διαβεβαιοῦσιν ὅτι ἡ Μήδεια ἐξ Ἀθηνῶν φυγοῦσα μετὰ τοῦ οὐδού Μήδου κατέλαβε καὶ μετωνόμασε Μήδειαν τὴν τέως Ἀριανὴν καλουμένην γέρων.

Ἡ κανινοτομία τοῦ Εὔριπιδου, ψάλλοντος αὐτὴν τὴν μητέρα φονεύουσαν τὰ ἴδια τέκνα, φαίνεται ὅτι πολὺ ἀπήρεσεν εἰς τοὺς ἀρχαιοὺς· διὸ ἄλλοι μὲν ἔγραψαν ὅτι ὁ τραγικὸς ἐδωροδοκήθη ὑπὸ τῶν Κορινθίων θελόντων νὰ ἀποπλύνωσι τὸ παλαιὸν ἄγος, ὁ Παρφενίσκος μάλιστα ὥριζε· καὶ τὸ τίμημα τῆς δωροδοκίας εἰς πέντε τάλαντα, ἄλλοι δὲ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ δράμα ἐμιμήθη ἢ καὶ ἀντέγραψεν ὁ Εὔριπιδης ἐκ τοῦ ὄμωνύμου τοῦ Σικυωνίου Νεόφρονος. Τοὺς μύθους τούτους κριτικώτατα διαψεύδει ὁ Καστελλάνης.

'Ἄλλ' ἐνῷ οἱ Ἀθηναῖοι τραγικοὶ οὕτως ἔξεικόντες τὴν Μήδειαν, οἱ παλαιοὶ Σικελοὶ καμικοὶ διαφοροτρόπως παρῳδοῦν τοὺς περὶ τῆς Κολυγίδος φαρμακευτρίας διαδεδομένους μύθους. Ἀρχαιοτέρα παρωδία μνημονεύεται ἡ τοῦ Ῥηγίνου Δεινολόγου· καὶ ἀγνοεῖται μὲν ὅποιον σημεῖον τοῦ μύθου ἐκαμφδεῖτο, ἐκ διηγήσεως ὅμως τοῦ Αἰλιανοῦ εἰκάζεται ὅτι ἡ παρωδία περιεστρέφετο εἰς τὸ μυστηριώδες φίλτρον τῆς ἀνανεύσεως ἢ τῆς αἰωνίου ἥβης, ὅπερ ὁ Ζεὺς ἐδωρήσεν εἰς τὸν φωράσαντα τὴν κλοπὴν τοῦ Προμηθέως, πιθανῶς τὸν "Ἡλιον πάππον τῆς Μηδείας" τοῦτο ὑπενθυμίζει τὸ ὑπὸ Σοφοκλέους καὶ ἄλλων μημονεύομενον προμήθειον φάρμακον, τοῦ ὅποιού ἡ γρῆσις ἀνενέου τοὺς γέροντας ὡς τοὺς ἀποβαλόντας τὴν λεθορίδα ὅφεις, καὶ δι' οὐ ἡ Μήδεια ὑπεσγέθη τὴν ἀνανέασιν τοῦ Αἴσωνος καὶ Πελίου. Τὸ μαγικὸν τοῦτο φάρμακον ἀναπολεῖ τὴν μυστικὴν σκευασίαν τῶν μεσαιωνικῶν μάγων καὶ ἀλχημιστῶν, λυπηρὸν δὲ ὅτι ἀγνοοῦνται ἔτεραι περὶ τούτου λεπτομέρειαι, καὶ ἵδιας ὅποιος μυστηριώδης δεσμὸς συνέδεε τὴν Κορινθίαν φαρμακίδα πρὸς τὸν μύθον τοῦ Προμηθέως, ὡς καὶ ὅποια ἡ Ἐλλάδι γημεία ἡ τοσοῦτο στενῶς συνδεθεῖσα ὑπεροφρονίᾳ πρὸς τὸν μύθον τῶν Ἀργοναυτῶν. Τὰ περιεργότατα ταῦτα μυστήρια μόνοι οἱ Ἐλληνες θέλουσι διαφωτίσει, ὅταν καὶ παρ' ἡμῖν ἡ ἀληθῆς ἐπιστήμη ἀνάψῃ τὸν ὁδηγοῦντα αὐτὴν πυρσὸν ἐκ τοῦ καθαροῦ ἑλληνικοῦ πυρός, ἀπαλλαττομένη τοῦ νῦν περικαλύπτοντος αὐτὴν ἔνικον ζόρου.

Τὴν ἐπιστήμην ταύτην δύναται καὶ ὄφειλε· νὰ ἀναδείξῃ αὐτὸ τὸ ἔθνικὸν Πανεπιστήμιον, ὑποχρεοῦν τοὺς πολυκριθίους αὐτοῦ διδάκτορας νὰ πραγματεύωνται, καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐκδίδωσι τοικῦντα μυθολογικὰ καὶ ἴστορικὰ θέματα, ἐξ ὧν οὐ μόνον δύναται ἀσφαλῶς ἡ ἀξία τοῦ νεαροῦ ἐπιστήμονος νὰ ἀναδειχθῇ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πτωγὴ ἡμῶν ὄλολογία νὰ πλουτισθῇ διὰ συγγραφῶν ἀληθῶς ἑλληνικῶν.

Κ. ΣΑΘΑΣ

— Τί ἔχεις καὶ βλέπεις ἔτοις συλλογισμένος αὐτὸ τὸ καίκι; φωτάει ἔνα βράδυ ἡ Μαριγή τὸ Φώτη τὸν ἔντρα της, ἐκεὶ ποῦ καθόντας κοντά στὸ παράθυρο, κατὰ τὸ γιαλό.

— Να, βλέπω τὴν θάλασσα, καὶ θαυμάζω τὴν ὄμορφιά της. Τί βλέπω;

— Δὲν ἔβλεπες τὴν θάλασσα. Τὸ καίκι ἔβλεπες. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ καίκι;

— Καλὰ, τοῦθεπα καὶ τὸ καίκι, μὲ τὰσπρα πανιά του.

— Καὶ τί συλλογισμένου;

— Τί καλὰ νὰ μάς φέρνῃ!

— Χριστὲ καὶ Παναγία μου! Νὰ μὴ θέλη μαθέεις αὐτὸς ὁ Χριστιανὸς νὰ μου πη καὶ ἔνα στογασμό του!

Κ' ἔφυγε ἡ Μαριγή θυμωμένη.

"Εμεινε μοναχός του-ό Φώτης. "Ερρίζε μιὰ ματιὰ κατὰ τὴν πόρτα χαμογελῶντας, κούνησε τὸ κεφάλι του, κι ἀρχίσε νὰ μιλάῃ μοναχός του:

— "Εβλεπα, ἔβλεπα, καὶ ποῦ νὰ σοῦ τὰ λέγω, Μαριγή μου, τι ἔβλεπα! Τὴν μοῖρα σου καὶ τὴν μοῖρα μου ἔβλεπα. Τὴν ἀγάπην μου καὶ τὴν ἐλπίδα μου ἔβλεπα. Νὰ τι ἔβλεπα.

Καὶ γύρισε πάλι κατὰ τὴν θάλασσα καὶ κοίταζε τὸ καίκι ὁ Φώτης.

— Νά το, κι ἀράζει πάλι. Κάτω τὰ πανιά, μάγινα τὸ σίδερο. "Οξώ οἱ ναύτες, κ' ἵσια στὸ καπηλό. "Οξώ τὰ βαρέλια κ' οἱ βρῶμες. Νά τες οἱ γλυκὲς οἱ ἐλπίδες. Κατέβα καὶ πηγαίνε νὰ τὶς δῆς καὶ νὰ τὶς καμαρώσῃς. Σαρδέλλες καὶ σιντίνα!

Καὶ στάθηκε πάλι συλλογισμένος.

— Εἶναι τώρα τρία χρόνια ποῦ ἔβλεπα μιὰ βαρκοῦλα, μακριὰ μακριά, στοῦ πελάγου τὴν ἀκρη. "Ενίσπερο σημαδάκι, καὶ τίποτις ἄλλο. Μα τὶ μορφία ποῦ τὴν εἴχε στὰ γαλαζία νερά! Τὸ κοίταζα καὶ δὲν τὸ γόρτανα. Σιγὰ σιγὰ ἀπὸ σημαδάκι: ἔγεινε σωστὸ πανί, ἔνα πανί καὶ καλὸ τὸ εἴχε ἡ ἀξέγαστη ἐκείνη βαρκοῦλα. Μὰ τὶ πεταλοῦδα είταν ἐκείνη! Τί μαγευτικό πρᾶμα! Χρόνος πέρασε, κι ἀκόμα ἔπαιζε η βαρκοῦλα στὰ γαλαζία νερά! "Αλλοις ἔνας γρόνος, κ' ἔβλεπες καὶ τὸ χαριτωμένο σκαρούκι της, ποῦ τάσκιζε τὰ κύματα κι ὅλο ἡργουνταν, ἡργουνταν. Ακούμα λιγάκι, κ' ἔβλεπες καὶ τὸ ναύτη μὲς στὴ βαρκοῦλα. Τί μαγευτικό πρᾶμα! Τί Θεός ἐκείνος ποῦ ἀρμένιζε ἐκεὶ μέσα! "Ελεγες κ' ἔπαιζε μὲ τὴ θάλασσα τὸ σκαρόκι, καθὼς ἐπλησίαζε τὴν ἀκρογιαλιά. "Ετοι σοῦ ἐργούτανε νὰ τρέξεις καὶ νὰ τ' ἀγκαλιάσῃς. Τάκουγες τώρα τὸ γλυκὸ μουρμουριστὸ τοῦ ἀφροῦ ποῦ σήκωνε ἡ πεταχτὴ πλάρω του, τάκουγες καὶ τὸ πανάκι ποῦ πετεῦσε στ' ἀγέρι καθὼς κατέβαινε. Κατέβηκε τὸ πανί. Σηκώνετ' ὁ ναύτης, τὸ δένει, παίρνει τὸ κοντάρι, καὶ φέρνει τὴ βάρκα κατὰ τὴν ἀκρογιαλιά. Τρέχω νὰ πηδήξω μέσα καὶ νὰ τὴ γαρώ τὴ βαρκοῦλα. Τί πρᾶμα είταν ἐκείνο! Τί ἀνύπορερη σιντίνα καὶ ψαρίλα, τί παλιόξυλα καὶ κατραμωμένα σκοινιά ριγμένα δῶ καὶ

κεῖ! Κι ό ναύτης! Τί γαμένο κορμί, ποῦ μήτε μὲ καλημέρισε! "Αχ, εἶταν ἡ ἀγάπη μου κ' ἡ ἐλπίδα μου! Κατάλευκη βαρκούλα στὰ μακριά, καὶ στάραγμά της — φαρόβαρκα!"

A.

ΘΑ ΜΑΡΑΘΗ

Μελαχοινοῦλά μου, ἄλλος μαγνήτης
Ἡ τύχη ἀχώριστα θὰ μᾶς κρατῇ.

Μὰ πόσο σκιάζουμαι τὴ δύναμι της,
Δὲν ξέρω ὁ δύστυχος, κι' ἔγω γιατί.

Κι' ὅμως τὰ χείλη μας ποτὲ ἀς μὴν ποῦνε
Πόσα τὸ στῆθός μας βαθειὰ γροικά·
Μόνον τὰ μάτια μας κρυφ' ἀς μιλοῦνε
Μὲ λόγι' ἀνέκφραστα καὶ μυστικά.

Σὲ πλάνα ὀνείρατα ποτὲ ἀς μὴν δίξῃ
Ἐλπίδα ἡ σκέψη μας καὶ μαγευθῆ —
Μπουμπούκι' ἡ ἀγάπη μας ἀς μὴν ἀνοίξῃ
Δυὸς μέρες κ' ἔπειτα νὰ μαραθῇ.

Δ. I. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

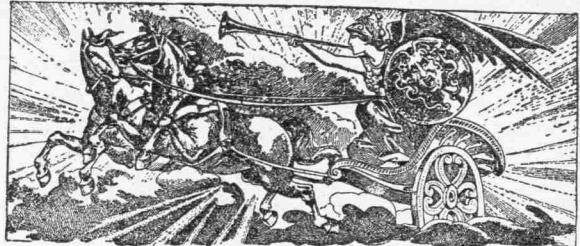
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΜΑ

Δίαν εὐχαρίστως ἀνέγνων ἐν τῇ σημερινῇ Ἐστίᾳ τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Πέτρου Παπαγεωργίου δημοσιεύσιας τρεῖς ψηφιδωτὰς ἐπιγραφάς. Ἐπιτραπήτω δὲ νὰ παρατηρήσω ἐνταῦθα περὶ τῆς πρώτης αὐτῶν τὰ ἔξης. Ὁρθῶς φαίνεται διαγνούντας ὁ φιλότιμος ἐκδόστης, ὅτι μετὰ τὸ τελευταῖον τῆς ἐπιγραφῆς ἔκεινης γράμμα, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο δύναται εὐλόγως νὰ εἴνε ἡ Σ = 6000, εἰπετο καὶ ἔτερον. Λίγητη μὲν ἀλλαγὴ ἔχει τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ἀποδεχθῶμεν, ἐν τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Παπαγεωργίου προτεινούμενων γραμμάτων Δ' Κ' Ν' καὶ Π' μόνον τὸ Δ' θὰ ἡδύνατο νὰ γείνη ἀπόδεκτὸν, ὅγι δὲ καὶ τὰ λοιπὰ, διότι μόνον τὸ ἔτος ΣΔ' (= 6004) συμπίπτει πρὸς ἴνδικτιῶν τετάστην, τὰ δὲ ΣΚ' (= 6020), ΣΝ' (= 6050) καὶ ΣΠ' (= 6080) πρὸς ἴνδικτιῶν πέμπτην.

Καὶ ἄλλο δὲ παρατηρητέον, ὅτι πρὸς εὔρεσιν τοῦ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτους ἀφαιρέτους ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς κοσμογονίας ὁ ἀριθμὸς 5509 μόνον δέται ἔγωμεν ὅγιτος ἀναχρεόμενον ἐν τῶν πρώτων τεσσάρων μηγῶν τοῦ κπὸ 1 Σεπτεμβρίου ἀρχούμενου βυζαντιακοῦ ἔτους. "Οταν δὲ ὁ μὴν εἴνε ἐκ τῶν ἀπὸ Ἰανουαρίου μέρεων καὶ Αὔγουστου ἡ δέται δὲν ἀναγράγηται ὁ μὴν, τότε ὁ ἀφαιρέτος ἀριθμὸς εἴνε ὁ 5508, ὅγι δὲ ὁ 5509. Καὶ εὐλόγως, διότι ἔγομεν πιθανότητα ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς δώδεκα, ὅτι ὁ μὴν σημειούμενος μὴν εἴνε ἐκ τῶν ὀκτὼ τελευταίων τοῦ βυζαντιακοῦ ἔτους μᾶλλον ἡ ἐκ τῶν τεσσάρων πρώτων.

3 Οκτωβρίου 1893.

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

ΆΝΑ ΤΟ ΑΣΤΥ

Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς 'Ομονοίας ἐδέθη ἡ ὑπὲρ τῆς Δδος Βερώνη προσαγγελθεῖσα εὐεργετική. 'Ο περὶ τὴν Φαῦσταν θρύσιον, ὃ θαυμασμὸς τὸν ὄποιον ἡ Δνις Βερώνη διεγείρει εἰς τὸν ρόλον τοῦτον, ἡ πρόσφατος αὐτῆς νίκη καὶ ἡ λαμπρὰ ἀνάμνησις τῆς περιόδου, κατὰ τὴν ὄποιαν ἔκαμε τόσας ἐπιτυχεῖς ἐμφανίσεις, ὅλα συνέτειναν ὥστε ἡ πρώτη αὕτη εὐεργετική, τὴν ὄποιαν ἔδωκεν ἡ Δνις Βερώνη ἐν Ἀθήναις, νὰ εἴνε πανηγυρική. Δὲν θὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα οὔτε τὴν ἔκτακτον τοῦ κόσμου συρροήν, οὔτε τὸν στολισμὸν τοῦ θεάτρου, οὔτε τὰς φωταγγήσεις καὶ τὰ πυροτεχνήματα, οὔτε τοὺς στεφάνους καὶ τὰ δόρυα. Αύτα εἴνε κοινὰ καὶ γίνονται, πολὺ ἡ διληγον, εἰς ὅλας τὰς εὐεργετικάς. "Ο, τι ἔχαρακτήριζε τὴν ἐσπερίδα τῆς Δδος Βερώνης ἡ ποιότης τοῦ ἀκροατηρίου της. 'Ο ἐκλεκτότερος κόσμος τῶν Ἀθηνῶν συνῆθε ἐκεῖ νὰ τὴν τιμῆσῃ, ἐθεάθησαν δὲ κειροκροτοῦντες αὐτὴν ἐνθουσιωδῶς κύριοι, οἱ δόποιοι πρὸ διληγον χρόνου ἔτι ἐμειδίων εἰρωνικῶς, ὅταν ἤκουουν νὰ γίνεται λόγος περὶ ἐλληνικοῦ θεάτρου, καὶ ἔσειον τὰ μαντήλια των ὅρθικι κυρίαι, αἱ δόποιαι ποτὲ δὲν ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ κάμουν τοισῦτό τι εἰς τὰ γαλλικά θέατρα, εἰς τὰ ὄποια ἐσύγχαζον μέχρι τοῦδε. Πολὺ χαρακτηριστικὸν καὶ παρήγορον τὸ φαινόμενον...

†

Περίεργός τις τάσις πρὸς κλεψυμανίαν, — ἡ λέξις ἀποκλείει τὸν καταλογισμὸν καὶ εἴνε εὐημορέρα, — παρετηρήθη εἰς τὰς κυρίας μας. Αἱ ἐφημερίδες ἀνέγραψαν ἐσχάτως μερικὰ τοισῦτα περιστατικά. Μία κυρία ἀφίνει εἰς ἐν ἐμπορικὸν ἐπὶ τινος τραπέζης τὸ πορτοφόλιόν της· ἐν τῷ μεταξὺ εἰσέρχεται ἄλλη καὶ μὲ τρόπον τὸ σουφρόνει. Εἰς ἄλλο ἐμπορικόν, νεάνις κομψὴ καὶ αἰθερία, ἐξ ἐκείνων τὰς δόποιας ὑμονούν οἱ ποιηταί, ἐν ὅῃ ἡ μήτηρ της ἐπακάρευε μὲ τὸν ἔμπορον, ἔκρυψε μέσα εἰς τὴν ὄμβρελαν της ὅσας δαντέλας ἡμπόρεσε νὰ χωρέσῃ... Πολὺ πεζοτέρα εἴνε τῶν ἀνδρῶν ἡ κλεψυμανία. Κύριός τις εἰσελθὼν εἰς ἐν παντοπωλεῖον ἐγέμισεν ὅλα τὰ θυλάκια του μέ... καφέν. Ἐδικιολογήθη δὲ λέγων ὅτι εἰς ἐποχὴν ποσὶ δὲ καρές ἔχει 7 καὶ 60 τὴν ὄκαν, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡμπορεύεις νὰ τὸν προμηθευθῇ.

†

Πόσης ἀγάπης ἀξιοῦν τὸ προκόμιον οἱ κουτσέσκιδες καὶ πόσον εἴνε σκληρὸν ἡ τιμωρία τῆς Αστυνομίας, ἡ δόποια πολλάκις τοῦς κουρεύει, ἀποδεικνύει τὸ κατωτέρω ἀνέκδοτον τὸ ὄποιον διηγεύνται οἱ Κατιροί: 'Ἐπι τῆς ὁδοῦ Κολοσσούμθοις, ἐνῷ ἐργάτης τις κατεγίνετο νὰ καταβένθατη ἐκ τινος κάρρου οἰνοθάρελλα, ἐν ἕξ αὐτῶν κατέπεσε καὶ τὸν ἐτραυμάτισε σεβαρῶς κατὰ τὴν κεφαλήν. Μετηγέθη εἰς τὸ παρακείμενον φαρμακεῖον ὅπως ἐπιδειθῇ τὸ τραῦμα. 'Ως ἐννοεῖται, παρέστη ἀνάγκη πρὸς θεραπείαν τοῦ τραύματος νὰ καρῇ κατὰ